

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξαμηνιαία δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατρί. 50. Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλῶν ἐν γένει τῶν ἑλλῶν Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ αὐτῶν καὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθίστου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐρμούδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθήναι, 8 Μαΐου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 23

ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΡΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ALEXANDRE ALANOF
καὶ JACQUES CHRISTIAND

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Ἑρρίκος κάθε στιγμή πετάγεται ἀπὸ τὸν φεγγίτη στὴ μηχανή καὶ ἀπὸ τὴ μηχανή στὸ φεγγίτη.

Καὶ ὁ μηχανισμὸς αὐτὸς γίνεται μὲ ἀμετρη προσοχή, γιατί μόλις κόβεται τὸ γκάζ, ποὺ φρενάρει τὴν πτώση τῆς, ἡ βολίδα ἀρχίζει νὰ πέφτει μὲ ἀνησυχαστικὴ ταχύτητα. Μέσα σὲ διάστημα μικρότερο τοῦ ἑνὸς δευτερολέπτου, στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας ποὺ δὲν φωτίζεται παρὰ μόνον ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου δορυφόρου, ὁ Ἑρρίκος πρέπει νὰ προφταίνη νὰ βλέπη ποὺ πηγαίνει, νὰ ἀποφεύγῃ τοὺς διαφόρους κινδύνους ποὺ τοῦ παρουσιάζονται καὶ νὰ διευθύνῃ τὴν βολίδα πρὸς τὸ μέρος τὸ πιὸ κατάλληλο γιὰ τὴν προσγειωσὴ τους.

Ἔτσι, ἀφοῦ ἔκανε τοὺς πιὸ ἀξιόθύμαστους χειρισμούς, ὁ νεαρὸς ἀστρονόμος καταφέρνει τέλος νὰ ἀκουμπήσῃ μαλακά-μαλακά τὴ βολίδα στὴ μέση μιᾶς ἀπέραντης γυμνῆς πεδιάδας.

— Φτάσαμε! φωνάζει ὁ Βαρνάβας, καὶ ὁρμάει ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα.

— Στάσου, τοῦ φωνάζει ὁ Ἑρρίκος, μὴ βιάζεσαι. Πρέπει νὰ κρατήσουμε τὴν ψυχραιμία μας.

Μὰ ὁ Βαρνάβας δὲν τὸν ἀκούει. Νευρικός καὶ ἀνυπόμονος τραβάει τὴς ἀμπάρες τῆς μεγάλης σιδερένιας πόρτας. Ὁ Ἑρρίκος τρέχει καὶ τὸν κρατᾷ μὲ τὴ βία. Μὰ ὁ Βαρνάβας εἶναι σὺν τρελλός, δὲν ξέρει τί κάνει καὶ δίνει στὸν Ἑρρίκο μιὰ γροθιά κατάστημα, ποὺ τὸν ρίχνει κάτω. Ἔως δτου προφθάσει ὁ νέος νὰ συνέλθῃ ὁ Βαρνάβας ἔχει ξεκλειδώσει τὴν πόρτα καὶ ἐτοιμάζεται νὰ τὴν ἀνοίξῃ.

Μὰ τώρα τρέχει κι' ὁ Ἀνδρέας νὰ βοηθήσῃ τὸν φίλο του καὶ μὲ πολλὴν

κόπο εἰς δύο τοὺς καταφέρνουν νὰ συκρατήσουν τὸ μισοτέρελλο ὀπηρέτη.

— Ἔσκασα πιὰ μέσα σ' αὐτὴ τὴ φυλακή, φωνάζει ἐκεῖνος ἐξαλλος. Θέλω νὰ βγῶ στὸν καθρὸ ἀέρα, ν' ἀναπνεύσω.

— Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν σ'

δρέα, δὲν τὸ σκεφθήκαμε δταν σχεδιάσαμε ποὺ νὰ τοποθετήσουμε τοὺς φεγγίτες. Γιατιμπορεὶ τούτῃ τῇ στιγμή νὰ εἴμαστε περιτριγυρισμένοι ἀπὸ τίποτε ἄγρια πλάσματα ποὺ θὰ μᾶς σκοτώσουν μόλις ξεμουτίσουμε. Πρέπει λοιπὸν νὰ λάβουμε ὅλες μας τίς προφυλάξεις.

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Ἑρρίκος παίρνει στὰ χέρια του μιὰ γυάλινη σφαῖρα, ποὺ μ' ἓνα εἰδικὸ σύστημα ἀπὸ σωλήνες καὶ ἀντλίες θὰ

Ἡ βολίδα βρίσκεται σ' ἓνα μέρος ἔρημο. (Σελ. 203, στ. β').

ἀφήνουμε νὰ βγῆς γιατί δὲν ξέρουμε τί εἶδους ἀέρας εἶναι αὐτὸς ποὺ βρίσκεται γύρω μας. Μπορεὶ νὰ μᾶς κάψῃ τὰ πλεμόνια. Πρέπει λοιπὸν νὰ περιμένῃς νὰ τὸν ἀναλύσουμε χημικῶς καὶ ἴσως νὰ μὴ μπόρῃσουμε νὰ βγοῦμε παρὰ μόνον μὲ σκάφανδρα.

— Χωρὶς νὰ ὑπολογίζουμε, συμπληρώνει ὁ Ἑρρίκος, πὸς μᾶς εἶναι ἀδύνατο νὰ ἰδοῦμε τὴ βάση τῆς βολίδας ἀπ' ἐδῶ ποὺ βρισκόμαστε κλεισμένοι, καὶ αὐτὸ, ἀγαπητέ μου Ἀν-

τὴν γέμισῃ μὲ ἀέρα ἀπὸ τὸν Ἄρη. Μόλις ἡ σφαῖρα γέμισῃ ὁ Ἑρρίκος τὴν κοίταξε πρῶτα στὸ φῶς καὶ τοῦ φάνηκε πὸς εἶχε μιὰ ἐλαφριά ρόδινη ἀπόχρωση.

— Ἡ σειρά σου τώρα, εἶπε στὸν Ἀνδρέα.

Δουλεῖα τοῦ χημικοῦ εἶναι βέβαια νὰ κἀνῃ τὴν ἀνάλυση τοῦ ἄγνωστου αὐτοῦ ἀερίου. Πράγμα σχετικὰ εὐκολο γιατί μέσα στὴ βολίδα ὁ Ἀνδρέας ἔχει στημένο ὀλόκληρο χημικὸ ἐργαστήριον.

Η ανάλυση δείχνει πώς ο ατμοσφαιρικός αέρας του πλανήτη έχει επάνω: κάτω την ίδια σύσταση με τον ατμοσφαιρικό αέρα της γης. Έχει όμως και ιδιωματικά συστατικά μέσα του που ο Ανδρέας δεν μπορεί να καθορίσει γιατί παρόμοια δεν υπάρχουν στη Γη.

— Στο ίδιο σημείο βρισκόμαστε όπως και πριν, λέει, τακτοποιώντας τα εργαλεία του. Πού μπορούμε τώρα να ξέρουμε αν κανένα από τα άγνωστα αυτά στοιχεία δεν είναι δηλητηριώδες και θανατηφόρο για τον άνθρωπο οργανισμό;

Ο Έρρικος στέκεται σκεπτικός: με τα μάτια μισόκλειστα, με τα φρύδια ζαρωμένα, με τα χείλη σφιγμένα. Όταν παίρνει αυτό το ύφος ο Έρρικος, αυτό σημαίνει πως πρόκειται να λάβει μια απόφαση: Μια απόφαση πραγματική σημαντική και τελειωτική που θα την βάλει άμεσως και σε πράξη.

Λέει λοιπόν:

— Το κάτω κάτω εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι το να έχω ο αέρας αρκετό οξυγόνο ώστε να μπορώ κανείς να αναπνεύσω. Απ' ό,τι βλέπω το οξυγόνο εδώ βρίσκεται σε μικρότερη αναλογία απ' ό,τι στην ατμόσφαιρα της Γης, με δεν φαντάζομαι να είναι τόσο λίγο ώστε να μας εμποδίζει στην αναπνοή. Ακολουθεί λοιπόν τι θα κάνουμε: Θα βρούμε με τα σκάφανδρα. Και όταν βρεθούμε έξω στο ύπαιθρο, αν τυχόν δεν παρατηρήσουμε τίποτα το ύποπτο, κατόπιν του πλανήτη ή άγρια θηρία, τότε θα επιχειρήσουμε να ανάψουμε κανένα σπέρτο. Αν τα σπέρτα καθ' κανονικά, αυτό σημαίνει πως το οξυγόνο είναι αρκετό.

Λέγοντας αυτά ο Έρρικος είχε πάρει κιόλας τα σκάφανδρα στα χέρια του και αφού έδωσε στον Ανδρέα και στον Βαρνάβα τα δικά τους, άρχισε να φοράει το δικό του.

— Ωστόσο τώρα δηλαδή φώρα του Βαρνάβα έχει κοπέι. Αντι να βιαστή να φορέσει πρώτος το σκάφανδρο και να βγεί έξω, μένει ξαπλωμένος στο κρεβάτι του. Ξεναγλημένος από την νευρική κρίση που είχε πριν δεν μπορεί τώρα ούτε τα χέρια του να σηκώσει. Οι δυο νέοι τον βοηθούν να φορέσει το σκάφανδρο του και ύστερα τον αφήνουν μέσα στη βολίδα, με το ακουστικό του τηλεφώνου στα χέρια, ώστε να τρέξει να τους βοηθήσει, αν τυχόν και παρουσιασθεί ανάγκη.

Ο Ανδρέας και ο Έρρικος επλήζονται ο καθένας με ένα τουφέκι περασμένο στον ώμο, ένα μαχαίρι στη

ζώνη και ένα περιστρόφο βαλμένο στην τσέπη.

Μα όλες αυτές οι προφυλάξεις είναι περιττές. Η βολίδα βρίσκεται σε ένα μέρος εντελώς έρημο. Ψυχή ζωντανή δεν φαίνεται ολόκληρα και η έρημη αυτή μοιάζει απέραντη.

Γύρω από τη βολίδα το έδαφος φαίνεται καμμένο από την ξέσπηση. Παρακάτω είναι πιο ελαστικό: Δεν είναι όμως ούτε άμμος ούτε πηλός αλλά ένα είδος λάσπης που κολλάει στα πόδια και κάνει δύσκολο το βάδισμα.

Ο Έρρικος ανάβει ένα σπέρτο, ύστερα δεύτερο, ύστερα τρίτο, τέταρτο. Όλα πιάνουν με τη μεγαλύτερη ευκολία. Και τότε οι δύο φίλοι βιάζονται βιαστικά τα σκάφανδρά τους, που τους έρχονταν βολικά όταν πετούσαν στο κενόν, με που μέσα στην ατμόσφαιρα τους παραλύουν τις κινήσεις τους και τους βαραίνουν. Ωστόσο η πρώτη αναπνοή που παίρνουν μέσα σε αυτό τον καινούργιο κόσμο, τους φέρνει κάποια δυσφορία.

Κι' αλήθεια, τατιά τους βρίζουν, τους ξερχεται δύσπνοια, ακούει το αίμα να χτυπάει στους κρατάφους τους. Έχουν το ίδιο αίσθημα που νοιώθουν οι όρειβάτες όταν βρεθούν ξαφνικά σε πολύ μεγάλο ύψος.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΗ

ΒΟΛΤΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

Η Έλένη και η Τσαντούλα, έχουν πάρει σήμερα το πετό σοβαρό τους ύφος.

Σέρνουν ένα μικρό καρροτσάκι, που από μέσα προβάλλει το κατωρέμαλλο κεφάλι ενός μωρού.

Η Έλένη ούτε καν χαμογελάει. Και η Τσαντούλα κάθε στιγμή βρίζει ότι κάτι δεν είναι στη θέση του, κάτι θέλει διόρθωμα.

— Έτσι, κάθε λίγο σταματάει το καρροτσάκι.

Φτιάχνει τα προσκέφαλα, ξεσκονίζει το σκέπασμα, κι' ελο λέει...

— Ανήσυχο παιδί... Ησυχία δεν έχεις... Όλο κουνιέται, όλα τα χάλει... Ανήσυχο παιδί...

Το «ανήσυχο παιδί» το καμμένο, δεν καταλαβαίνει τί του λένε οι δυο φρέσκες και πιδ τυραννικές από την άληθινή, μαμάδες.

Αδτή τη στιγμή, η Έλένη έχει σταματήσει το καρροτσάκι, απέναντι ακριβώς από τον ήλιο, που χτυπάει κατάμουτρα και στραβώνει το μικρό.

Το μωρό, σκέπτεται ασφαλώς, ότι καλή και χρυσή είναι η χειμωνιάτικη λιακάδα, άλλ' αν έλειπε αυτός ο

ήλιος από τα μάτια του, θα ήταν καλύτερα...

Και στρίβει το κεφάλι του δεξιά κι' αριστερά για να τον αποφογή.

Εντωμεταξύ, η Τσαντούλα, έχει ακουμπήσει στο χερόλι του καρροτσάκι, και κοιτάει με άφοβωση δυο σπουργιτάκια που έχουν στήσει τρελλό καυγά για λίγα ψωμοψύχουλα.

Τρελλάθηκαν τα φτερωτά στο παιχνίδι...

Και η Τσαντούλα... ξεχνάει το σοβαρό ύφος της, και χαμογελάει... παιδικάτα...

Μα ούτε το χαμόγελό της δεν καλύτερευε τη θέση του μωρού, που άρχίζει ένα παραπονεμένο κλάψιμο. Τα μαγουλάκια του καινε κόκκινα-κόκκινα, από τον ήλιο.

Η Έλένη, βιάζει ευκαιρία κι' αυτή να άρχισα...

— Πάλι κλαίς, κουτόπαιδο; Τι έχεις; Ξ;

Και το πιάνει, λίγο άγαρμπα το μωτρακι του.

Το κλάμμα, δυναμώνει, — Κάνε του μια βόλτα Τσαντούλα...

Η Τσαντούλα τινάζεται.

Και με το θόρυβο που έκανε, τα σπουργιτάκια παράτησαν το παιχνίδι, και φτερούγισαν μακριά.

— Ήθελα να είχα ένα πουλάκι, ένα μικροβλίκιο και ζεστό στη χούφτά μου, λέει το κορίτσι. Όλο ζάχαρη, και γλυκά θα τοδύνα να τρώω... Και θα το έφτιανα κι' ένα κρεβάτάκι με ποδπουλα, κι' ένα χρυσό κλουδί...

Τα μάτια της κλεισθες ήρεμα, σαν να δνειρεύεται...

Και η Έλένη, την κοιτάει προσεχτικά, παρακολουθώντας γελαστή τα λόγια της.

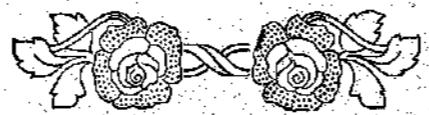
Στα χέρια της κρατάει, άφηρημένα, το μικρό σκέπασμα του μωρού, που το τινάζει, χωρίς λόγο, για εικόστη φορά...

Το κλάμμα του μικρού τις συνέφερε. Ξνκνήσαν το «ύφος» τους.

Το καρροτσάκι, έτριξε, και κώλησε. Το μωρό ήσυχασε, μια και απαλάχτησε από τον ήλιο, και τεντώθηκε, ανοίγοντας τα ματάκια του.

Και οι μικρές μαμάδες, ξανάγιναν υπερήφανες κι' ακατάδεχτες, και κάταξαν με κάποια περιφρόνηση, δυο αγοράκια, που καθισμένα στις πλάκες του αντικυνοπέζοδρομου, μασουλάγαν ζεστά στραγάλια...

(Πέτρα) ΚΥΡΡΑ ΑΛΟΗ

ΑΘΗΝΑ Ί ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΣΗΜΑΙΕΣ

Άγαρητοί μου,

Οι Σημαίες που είχαν φυλαχθεί την επομένη της 25 Μαρτίου, ξαναβγήκαν για του Άγιου Γεωργίου, τη βασιλική γιορτή. Κι' η Αθήνα πλέει πάλι στα γαλάζια. Δεν είναι σπύτι, σπιτάκι, μαγαζί, κατάστημα, περίπτερο, που να μην έχω τη σημαία του. Σ' όλους τους δρόμους και σ' όλες τις συνοικίες, ως τις πιο μακρινές, τις πιο απόκεντρες. Και δεν είναι μόνο οι σημαίες που στέκονται στη θέση τους και που μόνο ο αέρας τις κουνάει είναι κι' οι άλλες που μετακινούνται, που τρέχουν ακατάπαυστα στους δρόμους, οι σημαίοσδες των τράμ, των λεωφορείων, των αυτοκινητών, των αμαξίων, κι' αυτές άμετρητες, πλήθος. Σημααιοστολισμός τελοσπάντων γενικός, όπως ποτέ άλλοτε δεν έγινε. Τώρα που σας γράφω, όταν γυρίζω προς το παράθυρό μου, βλέπω στο αντικυνοπέζοδρομο να νανιμίζη μια πελώρια γαλανόλευκη. Αλλ' αν πλησιάσω το παράθυρο, και προβάλλω, και σκύψω, θα ιδω πολλές, απειρες—μικρές σημαίες και μεγάλες, φτωχές και πλούσιες, καλιές κι' ελοκαίνουργες, στεριανές και θαλασσινές. Το διπλανό μου ξενοδοχείο έχει μια μεγάλη, το αντικυνοπέζοδρομο μαγαζάκι μια μικρή, η παραπάνω πολυκατοικία μια μεγάλη και τέσσερις μικρότερες. Κάθε κτίριο έχει την ανάλογη με το άνάστημά του και τους πόρους του σημαία. Κι' αυτό το γαλάζιο που βλέπεις παντού—γιατί το άσπρο στην απόσταση χάνεται και μόνο το γαλάζιο κυριαρχεί—σου δίνει την παράξενη εντύπωση πως είναι κομμάτια κομμάτια, πεσμένα στη γη, από το απέραντο εκείνο γαλάζιο που σχηματίζει το θόλο πάνω απ' το κεφάλι σου. Και νομίζεις πως βρσκεσαι πιδ κοντά στον ουρανό τη γαλανή και γιορτινή αυτή ημέρα. Το θέαμα, αλήθεια, είναι έξοχο. Και γεμίζει την ψυχή χαρά, αγαλλασα και περηφάνεια.

Αλλά ως να έτοιμασθω το θέαμα αυτό, πόση φροντίδα, πόση φασαρία, πόσες συζητήσεις, φιλονικίες και σκηνές σ' όλα τα σπύτια! — Θα βάλετε σημαία; — Θα φτιάσετε η θα γοράσετε έτοιμη; — Αλήθεια, πόσο μεγάλη πρέπει να είναι στο δρόμο μας; — Μα σε ποιόν τομέα ανήκετε; — Πού πουλούν πιδ φτηνές σημαίες η πιδ φτηνό βαφαμα για να ράψουμε; — Μπορεί να είναι και της θα-

λάσσης, αφού είμαστε στη στεριά; — Κάνει μια παλιά που έχουμε η είναι μικρή; — Αμή κοντάρι; που θα βρούμε καλό κοντάρι; — Κάνει να είναι άβαφο, γιατί τα βαμμένα είναι πρόστουχα; — Και που θα βάλουμε μες τη σημαία μας, αφού δεν έχουμε μπαλκόνι; — Α! αν μας την κλέψουν τη νύχτα, που το παράθυρό μας είναι χαμηλό; — Ψηλότερα; Και που θα σταθώ το κοντάρι; και ποιός θάναθω να το στήσω; — Ω! αυτή τη σημαία έφερες; Δεν τη θέλω, είναι μίζερη! — Είναι πολύ καλή! — Θα γελάσω δηλη γειτονιά! — Άσε να κρεμασθώ, να ιδής τι φιγούρα θα κάνω! — Α! τόσο μεγάλη σημαία; πολυτέλεια! πόσο την πήρες; δεν λυπήθηκες τα λεφτά; — Καίμενε, μια φορά κάνει κανένας μια σημαία, και να μην είναι της προκοπής; ...»

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'

Του οίχτηκαν όλα τα ζώα, τον έπιασαν, τον ανάγκασαν να σταθί ακίνητος κι' οι δυο γαιδαρόλοι άρχισαν κάλι να τραβούν. Μα του κάκου! ο Γκρινιαός αντιστεκόταν με τόση δύναμη, ώστε τους ξέφευγε. Και που να βγή δόντι! Τον ξαναπίασαν, ξανατραβούσαν, μα πάλι τα ίδια. Γίνονταν μαλλιά κουβάρια. Κι' επειδή όλοι φώναζαν μαζί κι' ο Γκρινιαός περισσότερο απ' όλους, έκαναν τέτοιο θόρυβο, που αναστατώθηκε κι' η αυλή και το σπύτι.

— Έτρεξαν και τα σκυλιά, να ιδούν τί συμβαίνει, και, όπως κάνουν τα σκυλιά πάντα όταν βλέπουν καυγά, άρχισαν να γαυγίζουν με θυμό. Απεναντίας οι γάτες, άμα είδαν εκείνη τη φασαρία, φοβήθηκαν και, με φροντωμένες ουρές, έτρεξαν να κρυφτούν.

Αλλά μια στιγμή που είχαν πέσει κάτω όλοι κι' έτοιμαζόνταν να σηκαθούν και να ξαναρχίσουν, ο Γκρινιαός τους φώναξε:

— Σταθήτε! Μην κοπιάζετε άδικα. Κανένα δόντι δεν μου πονά!

— Ψέμματα! φώναξε ο Πασιός φοβάται και γι' αυτό το λέει.

— Όχι, όχι, σας όρκίζομαι! είπε κλαίγοντας ο Γκρινιαός. Ποτέ δεν μου πόνεσε δόντι.

— Αμ τί έσκουζες λοιπόν δη νύχτα; — Νά, να σας το πώ: Μου πονούσε το στομάχι μου και γι' αυτό. Είχα φάει άγουρα, πράσινα μήλα, πολλά. Και για να μη με πητε λάιμαγο, σας είπα ψέμματα πως είχα πονόδοντο.

— Μπα, τον κατέργαρο!... Σου πέρασε τουλάχιστο τώρα;

— Μου πονεί ακόμα, μα λιγάκι. Θα περάση. Ωστόσο σας εύχαριστώ που νοιαστήκατε για μένα.

— Μπα, σε καλό σου!... Έλα, σάφήνουμε τώρα, ήσυχασε... Μ' άλλη φορά δεν σε ξαναπιστεύουμε και να το ξέρης. Ψεύτη!

Του έπιασαν το δόντι, έφυγαν και τον άφησαν μονάχο, σκυφτό, με τα χέρια σταυρωμένα πάνω στην κοιλιά, που πραγματικώς δεν του πονούσε τώρα τόσο πολύ. «Πήγα να πεθάνω, συλλογιζόταν. Χωριστά τί τραβήξα με το ψέμμα που είπα. Α, ποτέ δεν θα ξαναφάω άγουρα, πράσινα μήλα...»

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΝΤΕΒΩ

— Συγχαίρα από το προηγούμενο —

“Η νοικοκυρά έγινε κατακόκκινη. — Τι λές, παιδάκι μου; φώναξε. Νά μάς πληρώσης τώρα θέλεις; Μπά, σέ καλό σου! Μά έμεις δέν έχουμε ξενοδοχείο, τή φιλοξενία μας δέν τήν πουλάμε, τή δίνουμε χάρισμα!

— “Ω! μέ συγχωρείτε! φιλθώρισε ντροπισομένος ο Μάριος. Σας ευχαριστώ πολύ...”

— Καί θα μάς ευχαριστήσης καλύτερα, αν μάς κάνης μια χάρη, είπε ή νοικοκυρά.

— Τι χάρη; Έκαμε πρόθυμος ο Μάριος πού άλλο δέν ήθελε παρά νά τήν ικανοποιήση.

— “Άκου. “Αν τύχη και ξαναπεράσης απ’ τή χωριά μας, νάρθης στή σπιτι μας νά μάς ιδής και νά σέ ιδώμε. Αυτό μόνο παιδί μου.

“Ορίστε, εϊ άνθρωποι πού ο Μάριος τούς πήρε γιά ληστές και κακούργους! Κι’ είχε ξεχάσει νά πετάξη και τήν πέτρα πού έκρυψε κάτω απ’ τή μαξιλάρι του! Τι θαλάγα αν θάστρωσαν τή κρεβάτι και θά τήν έβρισκαν; Για φαντάσου νά καταλάβαιναν γιά ποιό λόγο τήν είχε και ο μουσαφίρης τους! τί ντροπή!

— “Ω, σάς τή υπόσχομαι μ’ ελγη μου τήν καρδιά! φώναξε. Ποτέ δέν θά ξεχάσω τήν ευγενική σας φιλοξενία! Και τώρα σάς αφήνω γιεί.

— [Στό καλό, παιδάκι μου. Καλό ταξίδι. Νά σέ φιλήσω!

Και καθώς τού έσφιγγε τή χέρι πού τής είχε τείνει ο Μάριος, ή καλή γυναίκα τόν αγάλλεατε και τόν φίλησε στή μάγουλο. Συγχρόνως τού έδωσε ευγενικά ένα δεματάκι τόσο δά, κάτι σκληρό, στρογγυλό, τυλιγμένο καλά σ’ ένα χαρτί και δεμένο μέ σπάγγο.

— Τι εϊν’ αυτό; ρώτησε ο Μάριος.

— Κάτι πού τήν είχες ξεχάσει...

— “Όχι, δέν είχα τίποτα... δέν ξεχάσα τίποτα...

— Πάρ’ το σου λέω... δικό σου είναι...

Κι’ ή γριά τού τή έβαλε στήν τσέπη. “Ο Μάριος ενόμιε πώς ήταν κανένα δώρο, κανένα φαγώσιμο. Και φιλθώρισε:

— “Ω, μά γιατί νά πειραχθίτε;

— Δέν πειράζει... πάρ’ το!

“Αποχαιρέτησε ακόμα μια φορά κι’ έφυγε μέ τούς φίλους του πού περιμέναν απέξω.

“Όταν άφησαν πίσω τούς τή γραφικό σπιτάκι τού χωριού, πού τώρα φαινόταν άσπρο άνάμεσα σέ πρασινάδες, οι φίλοι ξαναρώτησαν τήν Μάριο νά τούς πη άληθινά πώς πέρασε τή νύχτα, κι’ αυτός τούς τή διηγήθηκε όλα: τή φόβο του, τήν πέτρα πού είχε πάρει γιά όπλο και πού τήν είχε ξεχάσει κάτω απ’ τή μαξιλάρι του, και τέλος τή ξόνημά του τή

— Πάρ’ το, σου λέω, δικό σου είναι! (Σελ. 204, στ. α’)

πρωί, πού τού έδειξε τήν πλάνη του...

— “Αμ αυτό πού κρατάς τί είναι; τόν ρώτησε ο Δουμποδάνος; σου έκαμαν κανένα δώρο;

— “Α, ναι! Έκαμε ο Μάριος τήν ώρα πού έφευγα, ή γριά μου έβαλε στήν τσέπη αυτό τή πακετάκι δέν ξέρω τί είναι. “Ας τή λύσουμε νά ιδώμε...

Και καθώς περπατούσαν, ο Μάριος έλυσε τή μικρή δέμα, τή ξεδιπλωσε, και τί νομίζετε, βρήκε μέσα; μια πέτρα στρογγυλή!

— “Τ’ εϊν’ αυτό; ρώτησαν οι φίλοι μέ άπορία.

— Πώ, πώ, τί ντροπή! φώναξε κατακόκκινος ο Μάριος. Είναι ή πέτρα πού σάς είπα!.. Νά, ή ίδια, τή γνωρίζω... Τήν ώρα πού προγευμάτιζα κάτω, ή νοικοκυρά άνέθηκε πάλι στήν κάμαρα νά στρώση τή κρεβ-

δάτι, τή βρήκε κάτω απ’ τή μαξιλάρι, κατάλαβε γιατί τήν είχα εκεί, και τώρα—τί ντροπή—μου τήν κάνει πεσκέσι γιά νά μου δώση ένα μάθημα.

— Είδες εκεί λεπτότητα! είπε ο Σαιζάνης μέ θαυμασμό.

— Μά και τί ευγένεια! είπε ο Μοντανής.

— “Άλήθεια, όμολόγησε ο Μάριος. “Αντί νά θυμώσουν πού τούς πήρα γιά κακούργους, νά μέ βρίσουν, νά μέ δώσουν, αυτοί μέ περιποιηθήκαν ός τή τέλος, μέ φίλησαν σάν έφευγα και μέ παρακάλεσαν, αν ξαναπεράσω απ’ τή χωριά τους, νά πάω πάλι νά μέ φιλοξενήσουν! Τήν πέτρα αυτή μου τήν έδωσαν, γιά νά μου δείξουν μέ τρόπο πώς κατάλαβαν τίς άδικες όπαφές μου, μά πώς δέν τούς ένοιασε και μέ συχώρεσαν. “Α, θά τή φυλάξω αυτή τήν πέτρα! Θα μου θυμίζει πώς δέν πρέπει νά βιάζομαι νά κρίνω τούς ανθρώπους, κι’ ο νοός μου νά μήν πηγαινη πρώτα στή κακό, παρά στή καλό.

— Μπράβο, Καπάνη! φώναξε ένθουσιασμένος ο Σαιζάνης. Αυτό τή είπες πολύ όρατα, σέ μεγάλος.

— Καλά είπε ο θεός μου, πρόσθεσε ο Μοντανής, πώς στή ταξίδι μαθαίνει κανέναν πολλά πράγματα και άποκτήσει πείρα τού κόσμου.

— Πήτε μου τώρα και σεις: πώς κοιμηθήκατε στού κυρ-Γιάννη; ρώτησε ο Μάριος.

— Μήν τή ρωτάς! τού άποκρίθηκαν. Νά, όπως κοιμάται κανένας στόν άχυρώνα!

— Τι; στόν άχυρώνα σάς έβαλε;

— Δέν είχε πού άλλο νά μάς βάλη.

— Τόν ύπνο μας ούτε ο έχθρός μας νά μήν τόν κάνη! Σκληρό πέτρα τή κρεβάτι μας!

— Δέν βλέπετε εδω; είπε ο Σαιζάνης.

Και μέ χαμόγελο, τίναξε κάτι μικρά άχερα και ξερόχорта πού ήταν ακόμα κολλημένα στή ροζα του και στή μαλλιά του.

— Φάγατε τουλάχιστο καλά; ρώτησε ο Μάριος.

— “Άρκετά, άποκρίθηκε ο Δουμποδάνος. Τό φαί δέν ήταν βέβαια περίφημο, μά ήταν άφθονο. “Άλήθεια, Σαιζάνη;

“Ο Παύλος έκαμε πώς βήχει, όπως πάντα όταν δέν ήθελε νάποκρηθί. (Ακολουθεί) Μετάφρ. π. 1. ο. και γρ. 2.

Ο ΚΟΥΦΙΟΚΕΦΑΛΑΚΗΣ

(ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ)

— Συνέχεια από τή προηγούμενο —

Γιάννης.— Δέν τή ξεχάσα! “Α! όχι, τή ξεχάσα. Δέ θά πώ αυτό. “Όχι, όχι. “Αν έρθη ο νοικοκύρης, θά πής. Εϊπ’ ο κύριός μου, δέν είναι δώ. “Ετσι είναι. Τώρα είναι σωστό. “Άλλη μια φορά. “Αν έρθει ο νοικοκύρης, είπ’ ο κύριός μου, δέν είναι δώ. “Όρατα, Μόνο μήν τή ξεχάσω. Τι νά κάνω; Τι νά κάνω γιά νά μή τή ξεχάσω; Τι νά κάνω; “Α! Θά τή λέω. Θά τή λέω όλοένα. “Αν έρθη ο νοικοκύρης, είπ’ ο κύριός μου, δέν είναι δώ. “Αν έρθη ο νοικοκύρης, είπ’ ο κύριός μου, δέν είναι δώ. “Ας κάνουμε και δουλειά. (Αρχίζει νά έσπονιζέ τή σακκάκι. “Επαναλαμβάνει άδιάκοπα τή ίδια λόγια, Βουρτοίξει άργά και επαναλαμβάνει τή λόγια άργά. Βρίσκει όηθεν ένα λεκέ, σφφρονεί τή φροδιά, βουρτοίξει γρήγορα, λέγει και τή λόγια σέ γρηγορότερο τόνο. “Επειτα πάλι άργά, πάλι γρήγορα κλπ. Χτυπούν).

Γιάννης, πεινάγει φαφισμένος. — Χτυπούν! Πάλι πελάτης. “Όρατα. “Εκτακτη μέρα σήμερα. Καλά τή λέγα γώ! (Τρέχει, άνοίγει μέ τή συνειδημένη του σβελτάδα). Περάστε, κύριε. Περάστε. “Εδω είναι ο γιατρός. Περάστε, περάστε, καθήστε.

Σκηνή θ’

“Επισκέπτης, μπαίνει, κάθεται.

Γιάννης.— Περιμένετε μια στιγμή. Τώρα θά βγί ή ο γιατρός. (Αρχίζει πάλι νά έσπονιζέ και νά επαναλαμβάνη μουρμουριστά). “Αν έρθη ο νοικοκύρης, είπ’ ο κύριός μου δέν είναι δώ κλπ. κλπ. (Σιγάσιγά δυναμώνει τή φωνή του).

“Επισκέπτης, στήν άρχή δέν προσέχει, μετά τεντώνει τή αυτί του. — Τι; Τι; “Α! “Ετσι; “Άκου δώ, παιδί μου, εγώ είμαι ο νοικοκύρης.

Γιάννης, ξεπετάγεται. — “Α! “Άλήθεια (στενοχωρημένος) Σάγπελάτης φαίνεσθε. (Δοπιημένος). Πού

νά ξέρω εγώ ο κακομοίρης; Έβρετε; Εϊπ’ ο κύριός μου δέν είναι μέσα. (Δέγοντας αυτά δείχνει τήν πόρτα τού γραφείου).

“Επισκέπτης, σηκώνεται δυσάρεστημένος. — Χμμ... (Δείχνει τή γραφείο, μέ τήν πρόθεση νά μπη μέσα). Στό γραφείο του είναι;

Γιάννης, τρέχει και φράζει τήν πόρτα μέ άνοιχτά τή χέρια. — “Όχι, όχι, κύριε, Μήν μπήτε. Δέν είναι μέσα. Δέν είναι. Μου τήπε ο ίδιος. Δέν είναι μέσα, δέν είναι.

“Επισκέπτης, προχωρεί. — Φύγε από δώ, παλιόπαιδο!

Γιάννης.— Σας όρκίζομαι, κύριε. Τι όρκα νά σας κάνω; Εϊν’ άνάγκη δηλαδή νά σας όρκιστώ; Σας λέγω δέν είναι μέσα. Φύγετε, Σας πέρασα γιά πελάτη και σάς είπα πώς είναι μέσα. “Ετσι τούς γελάμε τούς πελάτες. Τούς λέμε: Μέσα είναι ο για-

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ’ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Στά χωριά τής Ούγγαρίας, τή Πάσχα και τίς άλλες μεγάλες γιορτές, χαρίζουν στή παιδιά από ένα χαχαρένιο άλογάκι. Είναι τή καθιερωμένο γιορτινό τους δώρο.

τρός, περιμένετε. “Ενώ ο γιατρός είναι στή κουρετο. Κι’ όταν πάλι έρχεται ο νοικοκύρης, λέμε: Δέν είναι δώ ο γιατρός, ενώ ο γιατρός είναι...

“Επισκέπτης, τόν διακόπτει. —

“Ενώ ο γιατρός είναι μέσα.

Γιάννης, στενοχωρημένος, μουρμουρίζει. — “Αχ, δέν τάπα καλά. Τά μπέρδεψα.

“Επισκέπτης, σπρώχνει τόν Γιάννη. — Στάσου!

Γιάννης, ξεφωνίζει. — Μή! Σας όρκίζομαι! Νά χαρήτε τή παιδιά σας! Δέν είναι μέσα. Μου τή είπε ο ίδιος. “Όταν έρθη ο νοικοκύρης νά πής...

Σκηνή Ι’

(Ανοίγει ή πόρτα και μπαίνει ή ο γιατρός).

Γιάννης, σηκώνει τή χέρια στόν ούρανό. — Μοναχός του φαίνεται. “Εγώ δέ φταίω. (Στόν κύριό του).

“Εγώ, κύριέ μου, όπως μου τή είπατε τή έφτιαξα. “Εγώ δέ φταίω...

“Επισκέπτης, στενοχωρημένος. — Μά γιατρέ μου, επιτρέπεται νά...

Γιατρός, στενοχωρημένος. — Νά μέ συγχωρείτε, κύριέ μου. “Εγινε παρεξήγησης. Κάθε άλλο παρά αυτό πού νομίζετε. “Ο μικρός είναι, βλέπετε, καινούργιος. Μόλις ήρθε από τή χωριά. Νά μέ συγχωρείτε.

“Επισκέπτης, φταρνίζεται. — “Αψού! (Βγάζει τή μαντίλη, σκουπίζεται).

Γιατρός, κάνει έντωμεταξύ άπειλητική χειρονομία στή μικρό).

Γιάννης, άνοίγει τή χέρια, σηκώνει τούς ώμους, σάν νά λή δέ φταίω).

Γιατρός, στή νοικοκύρη. — Εϊστε, βλέπω, κρυμμένος. Πρέπει νά προσφυλαχθήτε. Φυσικά, έξ αίτίας μου κρυώσατε. Βγήκατε γιά νά εισπράξετε τή νοίκι, έχετε μεγάλο δικαιο. Πολύ μεγάλο. Γι’ αυτό σάς όφειλω μια έπίσκεψη. “Εντωμεταξύ, (βάζει τή χέρι στήν τσέπη και βγάζει σκούνια) πάρτε αυτά τή σκούνια, θά σάς κάνουν καλό. Θά έρθω τή άπόγευμα νά σάς δώ. Τώρα, δυστυχώς, είμαι άποχερωμένος νά περιμένω έναν πελάτη.

(Ακολουθεί) 1951111

